

УТВЪРДИЛ:

ГЪЛЪБ ДОНЕВ
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

О Т Ч Е Т Е Н Д О К Л А Д

ЗА

ДЕЙНОСТТА НА АГЕНЦИЯ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

ОТ 01.01.2016 Г. ДО 31.12.2016 Г.

2016 година

За периода от 01.01.2016 г. – 31.12.2016 г. Агенция за хората с увреждания /АХУ/ продължи да изпълнява държавната политика по отношение трудовата заетост, рехабилитацията и пълноценната социална интеграция на хората с увреждания в обществения живот на страната.

I. ПОДОБРЯВАНЕ НА НОРМАТИВНАТА БАЗА В ОБЛАСТТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

През 2016 г. експерти от Агенция за хората с увреждания участваха в междуведомствени групи за разработването на Национална стратегия за хората с увреждания 2016 – 2020 г. и Плана за действието й за периода 2016-2018 г., за разработване на Плана за действие за периода 2017-2018 г. за изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и настърчаване на социалното включване 2020, за разработване на Национален план за изпълнение на техническите спецификации за оперативна съвместимост относно достъпността на железопътния транспорт за лица с увреждания и лица с намалена подвижност към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в РГ 13 „Социална политика и заетост“, в Комисията по лицензиране на доставчици на социални услуги за деца към Държавна агенция за закрила на детето. Експерти от АХУ бяха номинирани за членове в оценителната комисия за оценка на проектни предложения по процедура за подбор на проекти BG05M9OP001-1.008 „Добри и безопасни условия на труд“.

Изпълнителният директор на АХУ бе инициатор на работна среща с представители на Министерство на труда и социалната политика, Агенция за социално подпомагане, Министерство на здравеопазването и Изпълнителна агенция по лекарствата по въпросите за предоставяне на Медицински изделия и помощни средства, приспособления и съоръжения (МИПСПС).

На основание чл. 8, т. 4 Агенция за хората с увреждания е изразила писмени становища при: изготвянето на проекти за нормативни актове, свързани с хората с увреждания: относно промени в законодателството, свързани с промени в модела на медицинската експертиза на вида и степента на увреждане и експертизата на работоспособността; относно проект на Наредба за издаване на карти за паркиране на превозни средства, управляване от или превозващи лица с трайни увреждания на територията на община Дупница; в изготвянето на Национален доклад по изпълнението на Международния план за действие по въпросите на застаряването от Мадрид, 2002 г. и на Регионалната стратегия за Европа за неговото изпълнение 2012-2016 г. и Тригодишния план за действие за изпълнение на Националната програма за развитие: България 2020 за периода 2017 -2019 г. ; в изготвяне на Годишен доклад за основните права в България и др.

II. ДЕЙНОСТ ПО СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ЗАЩИТА ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

В изпълнение на държавната политика за хората с увреждания и съгласно разпоредбите на чл. 51, чл. 52, чл. 53 и чл. 53 а от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания (ППЗИХУ), Агенция за хората с увреждания изплаща целеви помощи за ползване на жестомимични услуги и за придружители на хората с трайни увреждания при ползване на услуги на държавни или общински администрации, здравни, образователни и културни институции. За целта Съюзът на глухите в България, Съюзът на слепите в България, Съюзът на инвалидите в България , Сдружение „Центрър за Психологически Изследвания“ и Българската асоциация за лица с интелектуални затруднения предоставят в АХУ интеграционни програми, на база на които Агенцията сключва договори с цитираните организации. В съответствие с

изискванията и сроковете заложени в тези договори, АХУ предоставя на посочените организации финансови средства за изплащане целевите помощи на правоимащите лица с трайни увреждания. През 2016 г. национално представените организации на хората с уреждания са изразходвали **1 938 984** лв. за изплащане на целеви помощи за **36 547** лица.

1. Съгласно сключения договор, Агенция за хората с увреждания е предоставила на Съюза на глухите в България **337 484** лева за изплащане на целеви помощи за ползване на жестомимични услуги от лица с увреден слух с над 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане. Целеви средства са получили **4517** лица с увреден слух.

2. За отчетния период на Съюза на слепите в България са предоставени по договор **442 000** лева за изплащане на целеви помощи за придружител на лица с увредено зрение с над 90 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане. В тази група са включени и правоимащите лица със сляпо-глухота. Изразходваните средства са в размер на **433 900** лв. и **8 678** лица са получили необходимите средства.

3. Съюза на инвалидите в България е изразходвал сума от **811 800** лева за изплащане на целеви помощи за придружители на **16 236** трудно подвижни лица с над 90 на сто намалена работоспособност / вид и степен на увреждане.

4. През 2016 г. сдружение „Центрър за Психологически Изследвания“ е изплатило целеви средства за придружител на трудно подвижни лица с над 90 на сто намалена работоспособност / вид и степен на увреждане в размер на **18350** лв., а целеви помощи са получили **367** трудно подвижни лица.

За придружители на трудно подвижни лица са изразходвани общо **830 150** лв., като целеви средства са получили общо **16 603** лица.

4. На Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения са предоставени **337 450** лв. за изплащане на целеви помощи за придружители на **6 749** лица с интелектуални затруднения и лица с психични разстройства и със 71 или над 71 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане.

III. ДЕЙНОСТ ПО АКТИВНИТЕ ПОЛИТИКИ – ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

Осигуряването на заетост, професионална рехабилитация и пълноценно социално включване на хората с увреждания представляват значителна част от дейността на Агенцията за хора с увреждания, която основно е подкрепа за постигане на самостоятелен и независим живот за тези бенефициенти. И през 2016 година АХУ продължи работата си в тази посока.

Конкретно дейността се изразява в различни програми и мерки, изпълнявани от Агенцията и разгледани по-долу:

1. СУБСИДИИ ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ И КООПЕРАЦИИ НА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

Програмата за финансиране на целеви проекти със социална и стопанска насоченост на специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания е регламентирана в чл. 28 от ЗИХУ. През 2016г. за финансиране на проектни предложения кандидатстваха **41** специализирани предприятия и кооперации за хора с увреждания. От тях **30** кандидата бяха класирани за финансиране. Общата стойност на склучените договори е **1 459670,80** лв.

1.1. Разпределение на субсидията по Глава Втора. Проекти със социална насоченост от Методика за отпускане на средства на специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания за целеви проекти със социална насоченост.

Съгласно Глава Втора от Методиката се финансират проекти със социална насоченост за създаване на благоприятна и здравословна среда; за повишаване квалификацията и производителността на труда на работещите; за създаване на подходящи условия за повишаване качеството на полагания в предприятията и кооперациите труд.

През 2016г. в АХУ са подадени **20** проекта със социална насоченост от специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания. Договори за финансиране бяха сключени с **16** бенефициента. Чрез постигнатите проектни цели бяха подобрени условията на труд на **772** служители и работници, от които около **45%** са хора с увреждания. С изпълнението на проектите се постигнаха следните цели: осигуряване на достъп до работните места на заетите хора с увреждания, санитарните помещения и помещенията за отдих на наетите лица с трайни увреждания и дългосрочно създаване на здравословни и безопасни условия на труд за всички работещи в специализираните предприятия и кооперации. Бяха реализирани дейности насочени към повишаване на професионалните компетентности и създадени условия за сертифициране за стандартизирана система за управление. Всички бенефициенти реализираха успешно инвестиционните си дейности. Усвоените средства по тази програма са в размер на **546 674,61 лв.**

1.2. Разпределение на субсидията по Глава Трета. Проекти със стопанска насоченост от Методика за отпускане на средства на специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания за целеви проекти със стопанска насоченост

Съгласно Глава Трета на Методиката се финансират проекти на специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания с цел създаване на условия за оборудване на нови и преоборудване на съществуващи работни места, подобряване конкурентоспособността чрез стабилизиране и придобиване на нови пазарни позиции чрез технологично обновяване и изграждане на нови производствени линии.

През 2016г. в конкурса за финансиране на проекти със стопанска насоченост на специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания, участваха **21** инвестиционни проекта. Класирани за финансиране бяха **14** от предложенията. След реализиране на инвестиционната част на проектите, в специализираните предприятия и кооперации бяха преоборудвани и разкрити нови **26** работни места, на които са назначени безработни хора с трайни увреждания. С помощта на субсидираните дейности беше закупено и внедрено в експлоатация технологично оборудване за производството. Например нови машини за шивашкото производство; създаване на нова производствена линия за производството на сушени плодове, зеленчуци и билки; дооборудване на печатница и пакетажен цех. Бяха технологично обновени различните видове услуги, предоставяни от бенефициентите. Например услуги по почистване, услуги за повишаване на производителността в обществена пералня; производство на изделия от метал и в цех „Полиграфия“ и др.

Всички бенефициенти реализираха успешно заложените в инвестиционните си проекти дейности. Усвоената средства по тази програма са в размер на **912 995,87 лв.**

Програмата за финансиране на проекти със социална и стопанска насоченост на специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания се оценява като ефективна от бенефициентите, тъй като повишава конкурентоспособността и чрез

преоборудване и разкриване на нови работни места подобрява качеството на живот за работещите хора с трайни увреждания.

2. РЕГИСТЪР НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ И КООПЕРАЦИИ НА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

Специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания се вписват в Регистър, воден от Агенцията за хората с увреждания съгласно чл. 29 от ЗИХУ. Условията и редът за вписване се определят в Закона за интеграция на хората с увреждания.

Към 31.12.2016 г. системата на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания обхваща **331** предприятия и кооперации на хора с увреждания, в които работят **3 503** лица, от които **1 294 са с трайни увреждания**.

За отчетният период (01.01.2016г – 31.12.2016г.) в Регистъра са вписани **95 нови** специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания. Заличени са **89** специализирани предприятия. Актуализирани са удостоверенията на **29** специализирани предприятия и кооперации поради настъпили промени в обстоятелствата съгласно чл.29б, ал.2 от ЗИХУ.

Гамата от услуги и производство на стоки в специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания е разнообразна. Дейностите в сферата на производството на стоки са: производство на шивашки изделия главно на ишлеме, производство на обувки, мебели, каменоделство, производство на хотелски консумативи, полиграфия, печатарска и издателска дейност, производство на консервириани хранителни стоки, производство на опаковки и бъркалки за мед; производство на електроинсталационни, пластмасови, метални изделия и филтри; картонаж; дърводелство; цветопроизводство, строително-монтажна дейност; изработка и опаковане на медицински изделия; производство на изделия за бита от слама и бамбук; производство на козметични и билкови продукти и др.

В сферата на предоставяне на услуги специализираните предприятия са регистрирали дейности като: туристическа и агентска дейност, рекламна, графичен дизайн, организиране и логистично осигуряване на обучения, конференции и други събития, изследване на общественото мнение, инженерингови услуги, консултантски услуги в сферата на протоколното обслужване, предприемачеството, посредничество и представителство на фирми, маркетинг и мениджмънт, консултиране с право – икономическа насоченост, сервиз на слухови апарати, инвалидни колички и медицинска техника, сервиз и ремонт на транспортни средства и пътно – строителна техника фризьорски и козметични услуги, компютърни, софтуерни, зъботехнически, счетоводни, книgovезки, козметични, социални услуги, почистване на канцеларии и санитарни помещения и големи площи /пътища и открити складове/, поддържане на зелени площи, обслужване на автомати за кафе и топли напитки, автомонтърски услуги, обществена пералня, доставка на различни хранителни и промишлени стоки и др.

Регистърът се използва за наблюдение и контрол на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания и на дейността, извършвана от тях при изпълнението на целеви проекти и програми по чл. 28 от Закона за интеграция на хората с увреждания.

3. ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ НА РАБОТОДАТЕЛИ ОТ ОБИЧАЙНА РАБОТНА СРЕДА

Една от основните цели на Агенция за хората с увреждания е осигуряване на заетост на хората с трайни увреждания в обичайна работна среда за преодоляване на социалната им изолация, за постигане на по-голяма самостоятелност и равен шанс за

пълноценното им социално включване в обществения живот. Съгласно утвърдена от Министъра на труда и социалната политика Методика могат да кандидатстват за финансиране с проекти работодатели/органи по назначаване, регистрирани по българското законодателство, като – държавни и общински организации, частни фирми, НПО и др. Тази дейност е регламентирана в чл.25, ал.1 и чл.8, т.5 от ЗИХУ. Целевата група, съгласно тази Методика са:

1. безработни лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст, които са регистрирани в Дирекция “Бюро по труда” на Агенцията по заетостта;
2. лица с трайни увреждания, работещи при работодателя;
3. лица с трайни увреждания, работещи при работодателя, които през периода на работа при същия работодател придобиват допълнителни увреждания, различни от вече съществуващите, или увеличават степента/категорията/ на съществуващото си увреждане;
4. лица, работещи при работодателя, които през периода на работа при същия работодател получават статут на лица с трайни увреждания.

За постигане на ефективно социално включване на хората с увреждания чрез реализацията им на свободния пазар на труда работодателите могат да кандидатстват пред АХУ за отпускане на средства за покриване на разходи по работни места за лица с трайни увреждания по три компонента:

1. Компонент 1 - за осигуряване на достъп до действащи или разкривани нови работни места за лица с трайни увреждания;
2. Компонент 2 - за приспособяване на работни места и осигуряване на специфични безопасни и здравословни условия на труд за лица с трайни увреждания;
3. Компонент 3 - за оборудване на нови работни места за лица с трайни увреждания или за преоборудване на работни места на лица с увреждания, съответстващо на характера на тяхното заболяване.

С цел постигане устойчивост на програмата работодателите се задължават да поддържат заетост на работните места не по-малко от 36 месеца след усвояване на средствата, като може да се наемат последователно повече от едно лице с трайно увреждане. През 2016 година за финансиране кандидатстваха общо **20** работодатели от обичайна работна среда. От тях комисия, съставена от външни експерти-оценители, одобри и се сключиха договори с **15** работодатели на стойност **266 671 лв.** По този начин са осигурени **45** приспособени и оборудвани работни места за хора с трайни увреждания. Реално изплатените средства предоставена от Агенцията по тази програма след приключване на инвестиционната част на проектите е в размер на **255 487,97 лв.** Субсидия получиха 4 общини – община Златарица, Стамболовски, Монтана и Перник; Район „Витоша“ и район „Красно село“ на Столична община и район Централен на община Пловдив; Областни администрации – Ловеч; двама частни работодатели, Дирекция «Социално подпомагане» - Русе, две Регионални библиотеки - Търговище и Пазарджик, Научния архив на БАН и една неправителствена организация. Прави впечатление, че почти липсват кандидати от частния сектор.

4. ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСИРАНИТЕ ПРОЕКТИ НА ЛИЦА С ТРАЙНО НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ ЗА ЗАПОЧВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА САМОСТОЯТЕЛНА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Програмата е нормативно регламентирана в чл. 31 от Закона и чл. 19 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания и изпълнението ѝ се осъществява на базата на утвърдена от Министъра на труда и социалната политика Методика за финансиране на проекти на лица с трайно загубена работоспособност, желаещи да започнат или развият самостоятелна стопанска дейност.

За периода от 01.01.2016 до 31.12.2016 година Агенцията за хората с увреждания проведе един конкурс, на който се явиха 163 кандидата с разработен проект за

самостоятелна стопанска дейност. Този факт красноречиво говори за огромния интерес към програмата. АХУ сключи договори за финансиране на **36 проекта** на хора с увреждания на обща стойност 647 767,26 лв. Един проект ще бъде предкратен поради недоброствестно отношение на бенефициента към изпълнението на проектните задължения и отпуснатите му средства ще се потърсят от Агенцията за хората с увреждания по съдебен път. **През 2016 г. успешно приключиха 33 проекта, като общата изплатена сума през годината е 633 545,41 лв.** По останалите 2 проекта има преходен остатък в размер на 7 723,84 лв., които ще бъдат изплатени през 2017 г.

През отчетния период са финансиирани проекти с най-разнообразна насоченост – производство, търговия, услуги, занаяти.

В областта на **производството** можем да отличим следните проекти: дърводелски цех, производството на хлебарски и сладкарски изделия, на детски облекла, на банички, на продукти от шипки, безалкохолни напитки.

Към областта на **занаятите** причисляваме следните два проекта: ателие за изработка на 3Д изделия и изработване на восьчни модели за бижута.

Най-много са застъпени проектите в областта на **услугите**: stomatологичен кабинет, офтальмологичен кабинет, холистичен център за профилактика и превенция на социално значими заболявания, таксиметрови услуги, рекламна агенция, интериорно студио, фризьорски салон, салони за козметични и масажни процедури, дигитално-наративен маркетингов модел за интернет платформи, информационни и компютърни услуги, кетеринг, създаване на ЦИПО и разработване на онлайн система за консултиране, звукозаписно студио.

Както всяка година, немалко са и финансираните проекти в областта на **търговията**: фреш бар, магазин за авточасти и консумативи за МПС, продажба на здравословни храни и напитки, копилен център и книжарница, дистрибуцията на помощни средства за хора с увреждания, зоомагазин, продажба на орехови продукти, павилион за бързо хранене, железарски магазин.

С реализирането на програмата се постига реално социално включване на хората с трайни увреждания в стопанския и обществен живот на страната, осигуряват им се постоянни трудови доходи и се подобрява качеството им на живот. Друг ефект от реализирането на програмата е, че се намалява съответно броят на безработните лица с трайни увреждания и на получаващите социални помощи. Всички бенефициенти по програмата показват устойчиво развитие на стартираната самостоятелна дейност, което е видно от регулярно постъпващите в АХУ отчети.

5. ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА И ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

С програмата „Рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания“. АХУ финансира неправителствени организации регистрирани в обществена полза на и за хората с увреждания, както и национално представени организации на хора с увреждания, регистрирани по Закона за кооперациите. Чрез тази програма се изпълняват проекти за обучение, умения за самостоятелен живот, рехабилитация, арт-терапия и мероприятия с публична изява на и за хората с увреждания, финансират се разработката и издаването на помагала, наръчници и материали в помощ на хората с увреждания, както и дейности, насочени към промяна на обществените нагласи към хората с увреждания чрез организиране на участието им в панаири, трудови борси и други.

През 2016 година в обявеният конкурс на тема “Рехабилитация и социална интеграция на хора с трайни увреждания” със свои проекти кандидатстваха **53** неправителствени организации на и за хора с увреждания. Оценяването и класирането на проектите бе извършено от комисия състояща се от независими външни експерти. Бяха утвърдени за финансиране **24** проекта. Отпусната сума за изпълнение на тази програма е

270 000 лева. Предоставяните средства по програма “Рехабилитация и социална интеграция на хора с трайни увреждания” не са променяни в продължение на много години, независимо, че интересът към нея е голям . Ограниченият финансов ресурс е причина да бъдат финансиирани по-малък брой проекти и да бъдат обхванати по-малък брой преки и непреки бенефициенти. Броят на обхванатите бенефициенти във финансираните 24 проекти по тази програма е **около 3 677 лица с увреждания**.

Финансираните проекти са разпределени в 4 компонента.

Компонент 1 включва мероприятия, насочени към индивидуална и групова работа с целевата група – обучения, придобиване на умения за самостоятелен живот, арт-терапия, запознаване с културното наследство и постижения на родината, посещения на културни мероприятия и други такива. По този компонент бяха финансиирани 8 проекта на стойност **118 954 лв.** С отпуснатата субсидия от **15 544 лв.**, Сдружение „Конна терапия“ рехабилитира 57 деца и младежи с увреждания. Фондация „Светлина за живот“ беше финансирана със субсидия от **15 540 лв.** С отпуснатите средства мобилният център на Фондацията извърши рехабилитация на 30 лица в увреждания в домашни условия. Беше предложена и психологическа помощ на лицата с увреждания и техните семейства. В центъра на Фондацията се провеждаше и арт терапия с тези лица. Отпуснатата от АХУ субсидия в размер на **15 100 лв.** на „Национална организация на болните от късен Паркинсон“ помогна за социалното включване и придобиване на умения на 58 младежи със синдром на Даун и с умствени увреждания. С тях се провеждаха обучения по готварство, като за празниците представиха и кулинарни изложби. Младежите показваха очевиден напредък, демонстрираха това и с песните и танците, които представяха при изложбите. Сдружение "Българска Хънтингън Асоциация"- беше финансирана с **13 518 лв.** Чрез този проект Сдружението организира рехабилитацията в домашни условия на 14 лица с редки заболявания. На тях беше оказана и психологическа помощ. Фондация „Глобална инициатива в психиатрията“- София получи субсидия в размер на **15 611 лв.** С тези средства бяха организирани посещения и работа в домовете на 15 лица с психични проблеми. В проекта бяха включени и лица с психични заболявания, преминали през центъра на Фондацията, които споделят своя опит с бенефициентите по проекта. С отпуснатите от АХУ средства в размер на **14 268 лв.** Асоциация „И нас ни има“ провежда редовни занимания по готварство, арт-терапия и дейности за придобиване на умения за самостоятелен живот с 16 младежи и момичета с умствена изостаналост. Активна групова терапия чрез танци беше проведена с деца от „Социален център –Бургас“, а с отпуснатите **13 830 лв.** от Агенцията Сдружението работеше и с родителите на децата. На Фондация „Равен шанс-2001“ беше отпусната сума в размер на **15 542 лв.** за работа с деца с увреждания.

Компонент 2 е свързан с организиране на мероприятия с публична изява, като фестивали, концерти, спектакли, пленери, художествени изложби, спортни състезания и автомобилни ралита и други подобни изяви. В тези мероприятия бенифициентите са преки участници. По този компонент бяха одобрени и финансиирани 9 проекта на стойност **101 639 лв.** С финансовата подкрепа на Агенцията за хората с увреждания в размер на **15 000 лв.** Фондация „Устойчиво развитие“ организира и проведе 3 концерта в градовете Благоевград, Враца и Ловеч с хора на слепите „Академик Петко Стайнов“. Проектът беше насочен към изявата на незрящи хорови изпълнители. Финансирането на проект на Фондация „Нов ден“ даде възможност на група „Жестим“ достъпно да отбележи своята 20 годишна творческа дейност. Със нашата субсидия от **14 955 лв.** се организира и проведе един прекрасен концерт на групата пред публика. Своето уважение към групата поднесоха и изявени български певци и артисти, чрез участието си в концерта. По този компонент Агенцията финансира и няколко проекта със спортна изява на хора с увреждания. Спортен клуб за хора с увреждания „Бялата лястовица“-гр. Габрово получи **14 548 лв.** и проведе Национален турнир по спортна

табла за незрящи. Спортен клуб за хора със зрителни увреждания „Светлина“-гр. Шумен получи субсидия от **10 118** лв. и организира провеждане на състезания по спортен риболов. „Спортен клуб достоен живот“ проведе състезания по шах и табла за незрящи в гр. Благоевград с наша помощ от **8 860** лв. Спортен клуб на глухите - София получи субсидия от **14 760** лв., която беше оползотворена за подготовка на отбора по борба за участие в световно първенство за глухи в Иран. Нашите състезатели се завърнаха с медали от участието си. Със субсидия от **7 000** лв. спортен клуб за интеграция „Витоша“ проведе Национален турнир по шоудаун и стрелба с лък в гр. Варна. С проект финансиран от АХУ в размер на **11 398** лв. Фондация „Изкуството и детето“ проведе артерапия с деца аутисти. По случай деня на детето 1 юни в градинката на „Кристал“ в София беше организирана изложба с техни рисунки, имаше и малък детски празник с изпълнения на деца от софийско училище. С отпусната сума от **12 000** лв. Национален център за рехабилитация на слепи в гр. Пловдив отбелаяза своята 20 годишна дейност със семинари и изложба.

Компонент 3 е насочен към разработване на различни материали, помагала, наръчници и други, подпомагащи работата с хората с увреждания, тяхното адаптиране, трудова и социална интеграция и реинтеграция. Одобрени бяха **2 проекта** на стойност **7 855** лева. Фондация „Хоризонти“ разработи „Справочник за клавишните команди при работа с екранния четец“ за незрящи за **3 862** лв. НЧС "Луи Брайл 1928" получи субсидия от **3 993** лв. и отпечати на брайлево писмо 4 книги.

Компонент 4 е насочен към промяна на обществените възприятия за хората с увреждания като пълноценни български граждани. По този компонент бяха финансиирани **5 проекти** за **41 552** лв. Национален съюз на трудово-производителните кооперации, Национална федерация на работодателите на инвалиди и Българска асоциация за рекреация, интеграция и спорт за поредна година взеха участие в Петия европейски панаир на предприятия и кооперации от социалната икономика, 31 март-3 април 2016 г в гр. Пловдив. Те бяха финансиирани с по **7 000** лв. всяка. Всяка година към изложението има много голям интерес от нашите специализирани предприятия, има участие и на чужди фирми. Фондация „Ромски свят-21 век“ с нашата финансова помощ засне и изльчи по БНТ два филма, показващи размисли за живота на незрящите и трудностите, които трябва да преодоляват и въпреки всички пречки и нагласи на обществото към незрящите, филмите показват едни образовани и съвременни хора. Филмите се изльчиха в рубриката „Малки истории“. Финансирахме интересен проект на Асоциация на родители на деца с увреден слух на стойност **6 613** лв. Малките участници в проекта представиха в театър „Възраждане“ две представления по приказката Палечка.

6. ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪПНА АРХИТЕКТУРНА СРЕДА НА КУЛТУРНИ, ИСТОРИЧЕСКИ И СПОРТНИ ОБЕКТИ ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

Програмата има за цел ефективното приобщаване и активно социално включване на хората с увреждания, имащи специфични потребности при пространственото си придвижване за участието им в културния, обществения и спортен живот в страната. Важна роля има програмата и за повишаване личностно самочувствие на хората с трайни увреждания, за формиране и утвърждаване на съвременна ценностна система. Тази програма стартира през 2007 г. на база на утвърдена от Изпълнителния директор на Агенцията Методика съгласно чл. 2, ал. 2, т. 6 от Устройствения правилник на АХУ, а в последствие бе включена в чл.8, т.6 на ЗИХУ. Съгласно разписаната в Методиката процедура, организациите могат да кандидатстват по три компонента:

1. Осигуряване на външен достъп до обектите – изграждане на рампи, външни преходи, подходи към обектите, сигнализации за хора със зрителни и слухови увреждания и др. ;

2. Приспособяване на вътрешната среда на обектите с цел преодоляване на вътрешните архитектурни бариери чрез осигуряване на достъп до различните нива и етажи на сградите, обезпечаване на комуналните нужди на хората с увреждания;
3. Доставка и монтаж на повдигателни съоръжения.

През 2016 год. в обявения от Агенцията конкурс взеха участие държавни и общински организации, които притежават и/или стопанисват обекти с общо **29** проектни предложения, което е почти три пъти повече от предходната година и доказва необходимостта от съществуването и развитието на програмата. Сключени са договори на стойност **330 038** лв. с **14** институции за осигуряване на достъп и адаптиране за хора с трайни увреждания на различни обекти. Това е почти двойно увеличение в сравнение с предходната година. Реално изплатената по програмата субсидията след успешното приключване на инвестиционната фаза на проектите е в размер на **327 051,23** лв. Финансиирани са следните обекти по категории:

- **Седем обекта в сферата на културата** – Градска художествена галерия - Пловдив, Младежки театър "Николай Бинев", "Дом на хюмора и сатирата"- Габрово, Народно читалище "Св.Св.Кирил и Методий-1924" - София, Национален дворец на културата - конгресен център - клон Варна, Общински институт „Старинен Пловдив“ - Балабановата къща, галерия "Проф.Васил Захариев" - гр.Самоков;
- **Пет исторически обекта** – Музей на Възраждането "Иларион Макариополски"-Елена, Музей "Старинен Несебър, "Неолитни жилища" към Регионален исторически музей - Стара Загора, Регионален исторически музей-Русе, Националният историко-археологически резерват "Мадара" към Регионален исторически музей – Шумен;
- **Два спортни обекта** – спортна зала по акробатика в спортен комплекс ЦСКА, стадион "Миньор" в гр. Перник.

7. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАБОТНИТЕ МЕСТА ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

От 2014 година заработи новия електронен регистър на хората с увреждания. Обработка на подадените справки от Дирекции „Бюро по труда“ /ДБТ/ в страната, съгласно чл. 27 от ЗИХУ, за определените работни места за трудоустроени и за хора с трайни увреждания започна да се извършва по електронен път. По изгответи от териториалните поделения на Агенция по заетостта Приложение 11 и Приложение 12 на ППЗИХУ с данни, в АХУ се набира информация за броя на определените, заетите и свободни работни места за хора с увреждания. За съжаление не винаги информацията получавана в АХУ е коректно оформена и пълна и това бави и ограничава въвеждането на справките.

От подадените и обработени данни за 2016 год., резултатите показват следното: Дирекции „Бюро по труда“ в страната, които са подали справки към АХУ са 65 бр. Броят на работодателите изпълнили задължението си да уведомят Регионалните ДБТ е 2346. Определените работни места по чл.315, ал.1 от Кодекса на труда са 32859, от тях по чл.27 от ЗИХУ са 18756. Заетите места от трудоустроени са 11083, от хора с трайни увреждания са 11829. Броят на незаетите работни места от хора с трайни увреждания е 5381.

8. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПРОЦЕНТ ОТ ВНЕСЕНИТЕ ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ОТ РАБОТОДАТЕЛИ НА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ ОТ СПЕЦИАЛИЗИРАНА И ОБИЧАЙНА РАБОТНА СРЕДА

Във връзка с разпоредбите на чл. 26 и чл .40 от ЗИХУ се осигуряват средствата от републиканският бюджет за възстановяване на 30/50 на сто от внесените от работодателя осигурителни вноски за държавно обществоено осигуряване, задължителното здравно осигуряване и допълнителното задължително пенсионно осигуряване за наетите хора с увреждания, а за специализираните организации – за целия персонал, нает по трудови правоотношения в тях. С тези средства се цели от една страна подпомагане на рехабилитацията и социалната интеграция на заетите хора с увреждания в специализирана и обичайна работна среда, а от друга – осигуряване на средства за капитални вложения за подобряване условията на труд на заетите хора с увреждания.

Редът за възстановяване на процент от внесените от работодателите осигурителни вноски е регламентиран в Наредбата за реда за възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодатели и специализираните предприятия, трудово-лечебни бази и кооперациите на хората с увреждания, членуващи в национално представителните организации на и за хора с увреждания (Загл. изм. - ДВ, бр. 3 от 2011 г., в сила от 1.01.2011 г.). Съгласно цитираната наредба, осигурителните вноски се възстановяват на специализирани предприятия, кооперации и трудово–лечебни бази съгласно чл. 40, ал.1 от ЗИХУ в размер - 50 на сто, а на работодатели в обичайна работна среда, съгласно чл. 26, т.1 от ЗИХУ - 30 на сто от внесените от тях осигуровки.

Средствата се предоставят всяко тримесечие след представяне на необходимите документи, регламентирани в Наредбата /поименна справка по образец за работещите хора с увреждания; документ заверен от компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите /НАП/, удостоверяващ размера на внесените за сметка на работодателя осигурителни вноски; декларация за получени минимални помощи/.

След преглед на получената документация от експерт на АХУ се превеждат съответните дължими суми на работодателите и на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания.

Броят на специализираните предприятия и кооперации, възползвали се от преференциите по този ред през 2016 година е 84, а изразходваната сумата е в размер на **724 435 лева.**

IV. МОНИТОРИНГ

През 2016г. Регионалните представители извършиха общо **1 210 бр.** проверки, както следва:

- По изпълнение на склучени договори за финансиране на проекти по различните програми на АХУ - **372 бр.;**
- На обекти на регистрирани в АХУ лица по Наредба за условията и реда за осъществявяне и контрол на дейностите по предоставяне на помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания и медицински изделия, посочени в списъците по чл. 35г, ал. 1 от ЗИХУ – **375 бр.;**
- На специализирани предприятия и кооперации, по спазване относителния дял на лицата с трайни увреждания от списъчния брой на персонала, съгласно чл.28 от ЗИХУ – **376 бр.;**
- По постъпили жалби от физически и юридически лица – **9 бр.;**
- По реда на Наредба за реда за възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодатели и специализираните предприятия, трудово-лечебни бази и кооперациите на хората с увреждания, членуващи в национално представителните организации на и за хора с увреждания, за установяване целесъобразното

разходване през 2016г. на възстановените от АХУ 50% осигуровки на специализираните предприятия и кооперации – **78 бр.**

През 2016г., офисите на Регионалните представителства са посетени от 364 бр. физически и 15 бр. юридически лица. Посещенията са свързани предимно с предоставяне на консултации и на актуална информация за подготовка на проекти и участие в обявените от Агенцията конкурси, във връзка с нарушени права на правоимащи лица по ЗИХУ, информация във връзка с предоставяне на данни и изготвяне на документи от специализирани предприятия и работодатели, предлагащи работа за хора с увреждания и др.

През 2016 г. Регионалните представители на Агенцията имаха активно участие в дейността на Областните съвети за тристренно сътрудничество с насоченост към прилагане на мерки за осигуряване на трудова заетост на хора с увреждания в трудоспособна възраст и тяхната интеграция в обществото във връзка с реализацията на дейности за подсигуряване на достъпна среда за хората с увреждания и изпълнение на областните стратегии за социално подпомагане, младежката заетост др.

Периодично Регионалните представители презентираха възможностите за участие с проекти по различните програми на Агенцията пред представители на различни държавни и общински институции, частния сектор, неправителствени организации и др.

1. МОНИТОРИНГ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ФИНАНСИРАНИ ОТ АХУ ПРОЕКТИ

През 2016г. са извършени общо **372 бр.** проверки по склучени с Агенцията договори, като съобразно вида на проектите проверките се отнасят за:

- **128** бр. за развитие на самостоятелна стопанска дейност;
- **21** бр. за осигуряване на достъп и адаптиране на културни, исторически и спортни обекти за хора с увреждания;
- **32** бр. на проекти на неправителствени организации на и за хората с увреждания;
- **56** бр. на проекти на специализирани предприятия и кооперации със социална насоченост, за създаване на благоприятна и здравословна среда;
- **78** бр. на проекти на работодатели от обичайна работна среда;
- **57** бр. на проекти на специализирани предприятия и кооперации със стопанска насоченост за модернизиране и технологично обновление.

При извършените проверки по действащи проекти, са дадени общо **95** бр. предписания с фиксиран срок за отстраняване на установени неизпълнения и/или представяне на допълнителни документи и информация. В изпълнение на дадените предписания, в Агенцията са представени изисканите допълнително документи, справки и отчети от проверяваните предприятия.

За установяване изпълнението на дадените предписания са извършени 165 бр. повторни проверки.

През 2016г. по банкова сметка на Агенцията са постъпили 2 553.00 лв. от доброволно платени санкции от Бенефициенти по склучени договори.

За установено трайно и системно неизпълнение на поети договорни задължения през годината има заведена една искова молба на стойност 12 700,43 лв.

Отпуснатите субсидии по спечелените проекти през 2016г. са усвоени целесъобразно, по предназначение и с доказан икономически и социален ефект.

2. МОНИТОРИНГ НА РЕГИСТРИРАНИТЕ ПО ЧЛ.2 ЛИЦА ПО НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩНИ СРЕДСТВА, ПРИСПОСОБЛЕНИЯ И СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ, ПОСОЧЕНИ В СПИСЪЦИТЕ ПО ЧЛ.35А, АЛ. 1 ОТ ЗИХУ

През 2016г. са извършени общо **378 бр.** проверки на обекти на **275 търговци** на дребно, регистрирани по чл. 3 от Наредба за условията и реда за осъществяване и контрол на дейностите по предоставяне на помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания и медицински изделия, посочени в списъците по чл. 35г, ал. 1 от ЗИХУ.

От извършените проверки, за 163 бр. обекти е установено изпълнение, а за останалите 215 бр. са установени различни по своя характер нарушения, за което в изгответните при проверките Констативни протоколи са дадени задължителни за изпълнение и с фиксиран срок предписания за отстраняване на нарушенията.

Основните нарушения са свързани с неводене на изискуемата документация, частично попълване на данните в регистрите, несъхраняване на архивна документация за предоставените и/или изработени по индивидуална мярка медицински изделия и помощни средства за хора с увреждания, неуведомяване на Агенцията за затворени и нефункциониращи обекти, сменени адреси и представители на регистрираните лица, липса на достатъчно помещение, на достъпност до обектите и др. За част от проверените търговци са установени повече от едно нарушение за проверяван обект. Когато проверените търговци имат установени повече от едно нарушение за проверяван обект, следва заличаване на търговеца от Регистъра на АХУ.

Като доказано ефективна и превантивна мярка към неизрядните търговци, Агенцията осъществява редовна писмена кореспонденция, като ги уведомява за установените при проверките нарушения и изисква привеждане на дейността съобразно изискванията на нормативната уредба.

В резултат на предприетите мерки, през 2016г. са заличени 16 бр. търговци на дребно на територията на страната от водената в Агенцията информационна система.

3. МОНИТОРИНГ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ И КООПЕРАЦИИ НА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ СПАЗВАНЕ ОТНОСИТЕЛНИЯ ДЯЛ НА ХОРАТА С ТРАЙНИ УВРЕЖДАНИЯ.

В изпълнение изискванията на чл. 28 от Закон за интеграция на хората с увреждания, през 2016г. са извършени общо **380 бр.** проверки на **352 бр.** специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания., в т.ч 22 бр. повторни проверки за установяване изпълнението на дадени предписания.

Поради установени нарушения на изискванията на чл. 28 от ЗИХУ, както и по инициатива на някои предприятия през 2016г. са заличени от водения Регистър общо **16 бр.** специализирани предприятия и кооперации.

Данните показват, че за периода 01.01.2016г. - 31.12.2016г. в Агенция за хората с увреждания 111 предприятия са подали документи за вписване в Регистъра на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания

(Регистъра). От тях АХУ е направила 16 бр. отказа от регистрация и е вписала в Регистъра 95 бр. нови специализирани предприятия и кооперации.

Следва да се отбележи, че в резултат на предприетите от АХУ мерки, дадените препоръки и предписания специализираните предприятия и кооперации писмено уведомяват Агенцията и предоставят актуални документи за настъпилите текущи промени в числеността на персонала, актуални Решения на ТЕЛК /за справка/, промяна в представляващите предприятията, по спазване на изискуемото сътношение на хората с увреждания и др. обстоятелства като по този начин изпълняват задълженията си.

Основните затруднения в дейността на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания през 2016г. са свързани с финансови затруднения, намален обем на поръчки и неефективен мениджмънт за някои от тях, което е рефлектирано в намаляване числеността на персонала.

4. МОНИТОРИНГ ПО ПОСТЬПИЛИ ЖАЛБИ И СИГНАЛИ

През 2016г. са извършени общо **9 бр.** проверки по постъпили жалби и сигнали от физически лица и юридически лица.

Преобладаващата част от жалбите на физическите лица се отнасят до некачествено изработени медицински изделия по индивидуална мярка, забавени ремонтни дейности на предоставените медицински изделия и др. Жалбите на юдирическите лица са свързани с нелоялна търговска конкуренция набиране на членски състав на неправителствена организация.

На всички жалбоподатели е отговорено компетентно и в срок като Агенцията е оказала необходимото съдействие за разрешаване на проблемите.

5. МОНИТОРИНГ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОТО РАЗХОДВАНЕ НА ВЪЗСТАНОВЕНИТЕ ОТ АХУ ПРЕЗ 2016 Г., 50% ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ПО РЕДА НА НАРЕДБА ЗА РЕДА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ВНЕСЕНИ ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ОТ РАБОТОДАТЕЛИ И СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ, ТРУДОВО-ЛЕЧЕБНИ БАЗИ И КООПЕРАЦИИТЕ НА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ, ЧЛЕНУВАЩИ В НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА И ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

През 2016г. са извършени общо **79 бр.** проверки на **66 бр.** специализирани предприятия и кооперации, на които Агенция за хората с увреждания е възстановила осигурителни вноски по реда на Наредбата.

В този брой влизат 12 бр. повторни проверки, за установяване изпълнението на дадени предписания по усвояване на възстановените средства.

През 2016г. Агенцията е възстановила средства от осигуровки общо в размер на **724 434, 66 лв.** Тези средства подлежат на проверка след подаване на годишната справка за 2016г.

През 2016г. няма специализирани предприятия, които да са възстановили на Агенцията средства от осигуровки, поради неусвояване по предназначение и в регламентирания законов срок.

Общий размер на подлежалите на контрол средства от осигуровки през 2016г. е **699 253,60 лв.**

Резултатите от извършените проверки и представените разходооправдателни документи е показват, че възстановените средства в размер на **699 253,60 лв.** са

разходвани по предназначение, в няколко основни и важни направления за работещите в предприятиета хора с трайни увреждания, както следва:

1. За медицинска рехабилитация.
2. За социална интеграция в т.ч. за:
 - допълнително възнаграждение на работещите лица с трайни увреждания;
 - за допълнително възнаграждение на новопостъпили лица с трайни увреждания по време на първоначалното им обучение
 - повишаване квалификацията на работещи хора с увреждания чрез външни обучители;
 - ваучери за храна на хора с трайни увреждания;
 - други.
3. За инвестиции , от които за:
 - разширяване на производството;
 - технологично обновление;
 - други.

Освен средствата от възстановени осигуровки, през периода голяма част от предприятиета са вложили допълнителен финансов ресурс за дофинансиране на различни инвестиционни дейности и за социална интеграция.

От извършените проверки е установено, че възстановените средства за осигуровки са усвоени по предназначение и са подпомогнали специализираните предприятия и кооперации при осъществяване на дейности по социална интеграция, медицинска рехабилитация и инвестиции за технологично обновление в интерес на работещите в тях хора с трайни увреждания.

По време на извършваните проверки на място, инспекторите на Агенция за хората с увреждания предоставят консултации и препоръки за ефективното усвояване на възстановените от Агенцията средства.

V. ФИНАНСОВО - АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Агенция за хората с увреждания е второстепенен разпоредител с бюджети към Министерство на труда и социалната политика /МТСП/. Съгласно чл. 49 от ЗИХУ финансирането на дейността на агенцията се извършва със средства от: републикански бюджет, общински бюджет, национални и международни програми, дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица, други източници.

През отчетния период по бюджета на АХУ за 2016 г. има девет корекции на бюджета, свързана с програмите за временна заетост и със склучени договори по активните политики на АХУ с бюджетни и общински бенефициенти. Корекции за договорите са вътрешно компенсирани със средства от § 43 „Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия“.

Приходна част

За отчетния период в агенцията постъпилите собствени приходи са в размер 3 153 лв. – постъпили 6 бр. санкции поради неизпълнение на договори по активните политики на АХУ.

Разходна част

Средствата на агенцията се разходват, съгласно утвърден от Министъра на труда и социалната политика бюджет. Изразходваната сума за текуща издръжка е както следва:

§ 01-00 “Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения”

Разходът към 31.12.2016 година за заплати на персонала е в размер на 251 267 лева. Това са заплатите на персонала по трудови и служебни правоотношения.

§ 02-00 “Други възнаграждения и плащания за персонала”

Разходът към 31.12.2016 година по § 02-00 е 71 822 лева, което включва:

§§ 02-01 – “Нецатен персонал нает по трудови правоотношения” - 31 043 лева.

Тук са включени заплатите 1 лице по реда на ПМС 66 от 1996 г. и на 8 лица наети по Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания на Агенцията по заетостта.

§§ 02-02 – “За персонала по извънтрудови правоотношения” - 12 071 лева.

Изплатени гражданско договори за почистване на помещенията на агенцията и на членове на оценителни комисии.

§§ 02-05 – “Изплатени суми от СБКО, за облекло и други на персонала, с характер на възнаграждение” - 8 106 лева.

Тук са отразени сумите за представително и униформено облекло на служителите на АХУ и социални разходи.

§§ 02-08 “Обезщетения за персонала, с характер на възнаграждение” – 18 829 лева.

Изплатени средства за обезщетения при пенсиониране и неизползвани отпуски на 5 служители.

§§ 02-09 “Други плащания и възнаграждения” – 1 773 лева. По подпараграфа са отчетени изплатени средства за болнични за сметка на работодателя.

§ 05-00 “Задължителни осигурителни вноски от работодатели”

Изразходвани средства по този параграф към 31.12.2016 г. – 76 151 лева.

§ 10-00 “Издръжка”

Разходът към 31.12.2016 година е в размер на 75 875 лева.

Средствата по този параграф се разходват по пълна бюджетна класификация при спазване на изискванията, дадени с указания относно изпълнението на държавния бюджет за 2016 година на Министерство на финансите. Разходите през отчетния период са осъществени за: материали, вода, горива, енергия, външни услуги /в това число за телефони и пощенски разходи/, текущ ремонт, командировки в страната, данъци и такси, застраховки на служебните автомобили на агенцията.

Освен поддържането на централната администрация, в тези цифри е включено и обслужването на офисите на АХУ в гр.Варна, гр.Пловдив, гр. Велико Търново, гр.Монтана, както и офиса в сградата на МТСП в гр. Стара Загора.

§ 19-00 “Платени данъци, такси и административни санкции”

Разходът към 31.12.2016 година е в размер на 4 115 лева. Сумите по този параграф се разходват за данък за сградите и служебните автомобили, такса смет, както и държавни такси за заведени дела на агенцията.

§ 52-00 “Придобиване на дълготрайни материални активи”

Към 31.12.2016 г. разходваните средства са в размер на 4 998 лева. Закупени са 1 бр. МФУ и 3 бр. компютърни конфигурации за нуждите на АХУ.

§ 53-00 “Придобиване на нематериални дълготрайни активи”

Към 31.12.2016 г. няма разходвани средства по този параграф.

Разходи по активните политики на АХУ:

§ 42-00 “Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата”

Към 31.12.2016 г. общият разход по този параграф е 1 938 984 лева.

По този параграф средствата се разходват чрез сключване на договори със СГБ, ССБ, СИБ и БАЛИЗ на основание чл. 51, чл. 52, чл. 53 и чл. 53а от ППЗИХУ за изплащането на целевите помощи. За отчетния период договорите са сключени и разходваните средства по отделните договори е както следва:

- На Съюза на глухите в България са преведени 337 484 лева за 4517 лица.
- На Съюза на слепите в България са преведени 433 900 лева за 8677 лица.
- На Съюза на инвалидите в България и Център за психологически изследвания са преведени 830 150 лева за 16603 лица.
- На Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения са преведени 337450 лева за 6749 лица.

§ 43-00 “Субсидии за нефинансови предприятия”

Разходът към 31.12.2016 година е в размер на 3 000 930 лева.

По параграфа се отчитат средствата необходими за изпълнението на т.нар. Активни политики на Агенцията, които са с оперативно наименование Заетост и социална интеграция на хората с увреждания. За 2016 г. разходите са, както следва:

§§ 43-01 “За текуща дейност” - 1 514 140 лева.

Възстановяване на 50 на сто от внесените осигурителни вноски от работодател по чл. 26 и чл.40 от ЗИХУ и Наредбата за реда за възстановяване на осигурителни вноски от работодатели и специализираните предприятия, трудово – лечебни бази и кооперациите на хората с увреждания, членуващи в национално представените организации на и за хора с увреждания

През отчетния период са изплатени средства на 84 специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания в размер на 724 435 лева.

Финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност от лица с увреждания по чл.31 от ЗИХУ.

За отчетния период са преведени средства по 36 договора по методиката за стартиране и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хора с увреждания в размер на 633 545 лева.

Финансиране на проекти за осигуряване на достъпна среда по чл.8, т. б от ЗИХУ.

Изплатени са суми по 14 договора за обща стойност 327 051 / в това число 115 606 лв. отчетени по §§43-01 и 211 445 лв. на бюджетни и общински предприятия, които за отчетени като предоставен трансфер по §§61-02/.

Финансиране на проекти на работодатели от обичайна работна среда по чл.25 от ЗИХУ

През периода са финансиирани 14 договора на обща стойност 244 971 лв. / в това число 40554лв., отчетени по §§43-01 и 204 417 лв. на бюджетно и общински предприятия, които за отчетени като предоставен трансфер по §§61-02/.

§§ 43-09 “Други субсидии и плащания”

По този подпараграф се отчита финансирането на специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания по чл.28 от ЗИХУ.

За отчетния период са преведени средства по 14 договора по методиката със стопанска насоченост и по 16 проекта със социална насоченост в размер на 1 459 670 лева.

През отчетния период са изплатени и 27 120 лв. по договор от 2015 г.

§ 45-00 “Субсидии на организации с нестопанска цел”

По параграфа се отчита финансирането на проекти на неправителствени организации за професионално обучение и преквалификация, рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания по чл.8, т.6 от ЗИХУ.

Към 31.12.2016 година са преведени средства по 24 договора на стойност 267 999 лева.

Утвърдения от МТСП и разходван лимит към 31.12.2016 г.е в размер на 5 999 360 лева.

ВОДЕНЕ И АДМИНИСТРИРАНЕ НА РЕГИСТЪРА НА ЛИЦАТА, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ДЕЙНОСТИ ПО ПРЕДОСТАВЯНЕ И РЕМОНТ НА ПОМОЩНИ СРЕДСТВА, ПРИСПОСОБЛЕНИЯ И СЪОРЪЖЕНИЯ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

Съгласно чл. 35 от ЗИХУ, Агенцията за хората с увреждания води регистър на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления и съоръжения и медицински изделия, предназначени за хора с увреждания. Регистърът е публичен и се поддържа в електронен вид.

За вписване в Регистъра желаещите лица подават заявление по образец, придружено от определени документи, които се разглеждат от комисия, назначена със Заповед № 0023-4116/10.11.2014 г., съответно Заповед № 0023-1712/22.11.2016 г. (във връзка с персонални промени в състава на комисията) на Изпълнителния директор на Агенция за хората с увреждания. В дейността си комисията се подпомага от технически секретар.

Към 31.12.2016 г. в Регистъра са вписани **332** търговци на дребно и производители на медицински изделия.

Съгласно разпоредбите на ЗИХУ подадените заявления се разглеждат в 14-дневен срок от подаването им. През 2016 г. комисията е провела **18** заседания. Комисията е взела общо **402** решения.

За същия период са вписани **69** търговци на дребно и производители на медицински изделия.

Съгласно чл. 35в от ЗИХУ регистрацията на лицата се заличава на различни основания със заповед на изпълнителния директор по предложение на комисията. За отчетния период са заличени общо **16** търговци на дребно, от които **7** по тяхно желание и **9** поради системни неизпълнения на нормативните изисквания за осъществяване на дейността си.

Лицата, осъществяващи дейности по предоставяне на медицински изделия уведомяват АХУ в 14-дневен срок за нововъзникнали обстоятелства, подлежащи на вписване или заличаване в регистъра. Заявлениета, придружени с изискуемите документи също се разглеждат от комисията. За отчетния период комисията е взела **317** решения за вписване или заличаване в регистъра, които съответно са били отразени в Регистъра от техническия секретар.

Комисията е констатиране на нередности в документите по чл. 35 от ЗИХУ на **16** лица, кандидатстващи за първоначално вписване в Регистъра и по **23** заявления за вписване на обстоятелства. В тези случаи е предоставен 10-дневен срок за отстраняването им, като лицата са уведомени писмено.

VI. ИЗГРАЖДАНЕ НА ВСЕОБХВАТНА ИНФОРМАЦИОННА БАЗА ДАННИ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ, СЪГЛАСНО ЧЛ. 9, АЛ.1 ОТ ЗАКОНА ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

В изпълнение на проект BG051PO001 - 6.2.06 „Създаване на единна система за управление на цялостния процес по реализация на държавната политика за работа с хората с увреждания в България” Агенцията за хората с увреждания изгради и внедри информационна система. Чрез системата се предоставя достъп до информация, вкл. има възможност за инсталлиране на програма за работа на незрящи хора с увреждания. В чл. 9

от ЗИХУ са изброени ведомства, които са задължени да подават информация за базата данни. АХУ и през 2016 г. продължи кореспонденцията с тях, вкл. за сключване на споразумения за предоставяне и обмен на данни с водещите институции и организации, които разполагат с бази данни (лични и статистически) за хора с увреждания.

Към края на 2016 година са сключени споразумения за предоставяне и обмен на данни с НОИ, НЕЛК, НАП, АЗ и МОН. От момента на сключване на споразумението с НОИ, институцията ежемесечно предоставя актуална информация, съгласно клаузите на споразумението. През 2016 г. АХУ получава ежедневно информация от НЕЛК и веднъж годишно от МОН. Предстои получаване на информация (ежемесечна и ежегодна) от АЗ.

Информацията, събирана в информационната система се използва при подобряване на процеса по разработка и повишаване ефективността от изпълнението и контрола по изпълнението на държавната политика за интеграция на хората с увреждания, както и по изпълнението на Дългосрочната стратегия за заетост на хората с увреждания 2011-2020 г. и в частност Плана за действие по изпълнението ѝ за периода 2012-2013 г. Тя ще подпомогне за повишаване на административния и управленски капацитет на АХУ в анализирането, планирането и изпълнението на държавната политика за заетост на хората с увреждания на национално, областно и общинско равнище.

Наличието на такъв тип информация ще доведе и до подобряване в планирането, следенето и оценката по изпълнението на държавната политика за интеграция на хората с увреждания чрез създаване на нова информационна и управленска среда, базираща се на постоянно поддържана, обновяваща се, всеобхватна и достъпна до заинтересованите държавни институции в реално време база данни.

Част от информацията, която не съдържа лични данни е обществено достъпна и може да се използва от всички заинтересувани граждани и организации. Събирането на данни в информационната система се извършва при зачитане на човешките права и основните свободи, етичните принципи, спазване на Закона за защита на личните данни и релевантната правна уредба, осигуряване на поверителност и неприкосновеност. В информационната система са предвидени различни канали на достъп, които гарантират достъпността на данните за хората с различни видове увреждания. В тази връзка се предприемат и мерки за гарантиране на пълноценното участие на хора с увреждания в процеса на събирането и изследването на данни.

